

Кримінального кодексу України (далі - КК) за умисне знищення або пошкодження майна у разі, якщо шкода заподіяна у великих розмірах. Згідно з приміткою до ст. 192 КК розмір шкоди вважається великим, якщо він у сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, що нині становить 1700 гривень і більше [4].

Отже, відповідальність за шкоду, завдану собаками бійцівських порід за цивільним законодавством України передбачає загальний та спеціальний делікт. При цьому шкода, завдана тваринами, утримання яких не становить джерело підвищеної небезпеки (генеральний делікт), відшкодовується в повному обсязі власником тварини, за умови протиправної поведінки власника чи володільця тварини, завданої шкоди, причинно-

наслідковим зв'язком між зазначеними елементами відповідальності, а також за умови наявності вини власника чи володільця тварини, що виражається у порушенні Правил утримання домашніх тварин у населених пунктах та норм КУпАП. Що ж стосується спеціального делікту -- шкоди, завданої тваринами, що є об'єктом джерела підвищеної небезпеки, то відповідальність за шкоду, завдану такими тваринами, настає незалежно від вини власника чи володільця тварини. У зв'язку із цим пропонується удосконалити і розширити перелік тварин, діяльність з утримання яких становить підвищено небезпечну діяльність, що пов'язано з наявністю у багатьох із них ознак не підконтрольності людині та підвищеної шкідливості, пов'язаної із природними фізичними властивостями тварини.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Крушельницька Г. Л. Особливості відповідальності за шкоду, завдану тваринами / Г. Л. Крушельницька // Право і суспільство. - 2014. - № 1. - С. 58-64.

УДК 347.464

ДОГОВІР ПОЖЕРТВИ ЯК ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

Трикозюк М. – ст. 4 курсу, гр. ПРвн – 41

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Світлак І.І.

Вінницький коледж економіки та підприємництва THEU

Пожертва за своєю природою є різновидом договору дарування - дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема грошей та цінних паперів фізичним особам, юридичним особам, державі Україна, Автономній Республіці Крим, адміністративно-територіальним утворенням для досягнення ними певної, наперед визначеної мети [1].

Договір пожертви досить специфічний, тому потребує глибокого і досконалого вивчення. Договір пожертви має певні особливості щодо умов укладання та виконання, визначення прав та обов'язків сторін і правових наслідків невиконання (неналежного виконання) договору.

В будь-якому суспільстві є окремі версти населення з невеликими доходами, а також громадяни, соціально незахищені з різних причин. Особливо скрутним стає матеріальне становище значної частини населення у перехідні періоди реформування економіки, в умовах економічної кризи, що відбувається нині в Україні. За цих умов певну матеріальну допомогу таким верстам населення, хворим та інвалідам можуть надати організовані форми благодійництва.

Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» визначає благодійництво як добровільну безкорисливу пожертву фізичних та юридичних осіб у наданні набувачам матеріальної, фінансової, організаційної та іншої благодійної

допомоги, специфічними формами якої є меценатство і спонсорство [2]. Згаданий закон визначив організаційно-правові засади такої форми дарування, як благодійництво, а також засади діяльності благодійних організацій.

Легальне визначення договору пожертви передбачено у ст. 729 ЦК України. Пожертвою є дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема грошей та цінних паперів особам, встановленим частиною першою ст. 720 ЦК України, для досягнення ними певної, наперед обумовленої мети [1].

Пожертва відрізняється від договору дарування предметом дарування, зокрема майнові права не можуть бути предметом пожертви. Предметом пожертви може бути будь-яке майно, яким пожертвувач може розпорядитися. Частіше за все це - грошові кошти, хоча можуть бути й інші речі (наприклад, для осіб, які постраждали від стихійного лиха).

Крім цього, разом з прийняттям пожертви на особу покладаються обов'язок, спрямований на досягнення певної наперед обумовленої мети суспільно-корисного характеру.

Загальна користь полягає в тому, що невизначена кількість осіб може користуватися дарунком. У протилежному випадку, якщо кошти призначаються конкретній особі без певного призна-

чення, то в даному випадку має місце звичайний договір дарування.

Виділення коштів з державного або місцевого бюджету, у тому числі для загальнокорисних цілей, не є пожертвою, оскільки в даному випадку немає дарування - кошти використовуються за прямим призначенням.

Зауважимо, що договір пожертви від імені жертвувача може укласти його представник, але при наявності доручення.

Договір про пожертву вважається укладеним з моменту прийняття пожертви.

Права, які має жертвувач:

1. Жертвувач має право здійснювати контроль за використанням пожертви, спрямованої на досягнення певної мети. Дарувальник такого права не має, він може вимагати лише вчинення певних дій на користь третьої особи.

2. Якщо використання пожертви за призначенням виявилось неможливим, використання її за іншим призначенням можливе лише за згодою жертвувача, а в разі його смерті чи ліквідації юридичної особи - за рішенням суду.

3. Жертвувач має право розірвати договір пожертви у разі її нецільового використання [1].

Право вимоги розірвання договору пожертви мають також правонаступники (спадкоємці) жертвувача.

Існує випадок, коли жертвувач передає майно (пожертву) для досягнення певної мети, але використовувати його з такою метою неможливо в силу певних обставин. У такому разі використовувати пожертву за іншим призначенням можливо тільки при наявності на це згоди жертвувача. Але це правило не додержується, якщо пропозиція звернена до невизначеного кола осіб та у зібраних коштах неможливо виділити майно конкретних жертвувачів.

Сторонами у договорі пожертви можуть бути фізичні особи, юридичні особи, держава Україна, Автономна республіка Крим, територіальні громади. Договір пожертви є укладеним з моменту прийняття пожертви. До цього договору застосовуються положення про договір дарування, якщо інше не встановлено законом.

Відмінність від дарунку вбачається в тому, що жертва призначена для користування невизначеної кількості осіб і має конкретне призначення.

Укладення договорів пожертви громадянами повинно здійснюватись з дотриманням загальних правил цивільного законодавства про їх дієздатність. Окрім того, п. 2 ст. 720 ЦК закріплює додаткову гарантію захисту осіб, які перебувають під опікою або

не досягли віку для повного рівня дієздатності - батьки (усиновлювачі), опікуни не мають права дарувати майно дітей та підопічних. Підприємницькі товариства можуть укладати договір дарування між собою, якщо право здійснювати таке дарування прямо встановлене установчими документами дарувальника. Це положення п. 3 ст. 720 ЦК не поширюється на право юридичної особи укладати договори пожертви [3].

Що до об'єктів державної власності, то відповідно до п. 2 ст. 75 ГК України, державне комерційне підприємство немає права безоплатно передавати належне йому майно іншим юридичним особам чи громадянам, крім випадків передбачених законом [4].

Вимоги до форми договору пожертви визначені ст. 719 ЦК України:

- договір пожертви предметів особистого використання і побутового призначення може бути укладений усно;

- договір пожертви нерухомої речі укладається в письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню;

- договір пожертви з обов'язком передати подарунок в майбутньому укладається в письмовій формі;

- договір пожертви рухомих речей, які мають особливу цінність, укладається у письмовій формі;

- договір пожертви валютних цінностей на суму, що перевищує 50 кратний розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, укладається в письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню.

Договір пожертви вважається укладеним з моменту прийняття пожертви (ч.2 ст. 729 ЦК України) [1].

Таким чином, договір пожертви є окремим договором дарування, оскільки наділений відмінними характерними ознаками:

- по-перше, дарування здійснюється для досягнення ними певної, наперед обумовленої мети;

- по-друге, є укладеним з моменту прийняття пожертви, тобто має характер реального договору.

- по-третє, використання пожертви відповідно до мети, встановленої договором про пожертву. Якщо використання пожертви за призначенням виявилось неможливим, використання її за іншим призначенням можливе лише за згодою жертвувача, а у разі його смерті чи ліквідації юридичної особи - за рішенням суду. При цьому жертвувач має право здійснювати контроль за цільовим використанням пожертви. Якщо жертва використовується не за призначенням, то жертвувач або його правонаступники мають право вимагати розірвання договору про пожертву.

Література

1. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 року (редакція від 02.11.2016 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 05 липня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Цивільне право: підручник : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького – Х. : Право. – 2011. – Т. 2. – 816 с.
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/paran1114#n1114>